

Θέμα: Πολιτική μετανάστευσης της Ε.Ε. και συνεργασία με τρίτες χώρες στη Συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τις 18^{ης} Οκτωβρίου 2018.

Η Ελληνική Πλατφόρμα για την Ανάπτυξη, αποτελεί το συντονιστικό όργανο των ελληνικών Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, οι οποίες δραστηριοποιούνται στους τομείς της Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας, Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Αναπτυξιακής Εκπαίδευσης. Τα μέλη της υποστηρίζονται από ένα μεγάλο τμήμα της ελληνικής κοινωνίας και προσφέρουν τα προγράμματά τους σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Επιπλέον, η Ελληνική Πλατφόρμα αντιπροσωπεύει στην Ελλάδα την CONCORD, την Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών για την Αρωγή και την Ανάπτυξη, η οποία αποτελεί τον βασικό συνομιλητή των οργάνων της Ε.Ε. για τον σχεδιασμό της Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την Ανάπτυξη.

Ο κύριος στόχος της Ελληνικής Πλατφόρμας είναι η επιρροή - μέσω της κοινής δράσης των μελών της - των υπευθύνων χάραξης πολιτικής στην Ελλάδα, στην Ε.Ε. και διεθνώς, για τη βελτίωση των πολιτικών και πρακτικών για την βιώσιμη ανάπτυξη. Στοχεύει επίσης στην παροχή εκπαίδευσης, ανάπτυξης δεξιοτήτων, κατάρτισης και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των ελληνικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών σχετικά με την Ατζέντα 2030 και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Σας γράφουμε πριν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τις 18^{ης} Οκτωβρίου, κατά τη διάρκεια του οποίου θα συζητήσετε το κρίσιμο ζήτημα της προσέγγισης της Ε.Ε. για τη μετανάστευση και την ανάπτυξη.

Εμείς, οι ευρωπαϊκές ΜΚΟ και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που ασχολούνται με τη βιώσιμη ανάπτυξη και την παγκόσμια δικαιοσύνη, σας ζητάμε να διασφαλίσετε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα προσφέρει λύσεις για τους φτωχότερους στον κόσμο, για τους ανθρώπους που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη και για τους Ευρωπαίους. Σε αυτό το πλαίσιο, επαναλαμβάνουμε τη σημασία της βιώσιμης ανάπτυξης και των δεσμεύσεων της Ελλάδας για την εξάλειψη της φτώχειας, την αντιμετώπιση των ανισοτήτων και των διακρίσεων, την προώθηση της ασφαλούς και νόμιμης μετανάστευσης καθώς και των ειρηνικών και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνιών.

Σε ένα ολοένα και πιο προκλητικό παγκόσμιο πλαίσιο, ζητούμε από τις ευρωπαϊκές χώρες να συνεργαστούν για μια αποτελεσματική προσέγγιση στην αναπτυξιακή πολιτική¹ και τη μετανάστευση βασισμένη στα δικαιώματα. Σας παροτρύνουμε λοιπόν να χρησιμοποιήσετε αυτή τη συνάντηση για να διασφαλίσετε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να προτείνει και να εφαρμόζει πολιτικές που βασίζονται στις κοινές ευρωπαϊκές αξίες της

¹ Δείτε [εδώ](#) τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2014, σχετικά με μια προσέγγιση που βασίζεται στα δικαιώματα για την αναπτυξιακή συνεργασία, η οποία περιλαμβάνει όλες τις σχέσεις με τα ανθρώπινα δικαιώματα.

ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας και του κράτους δικαίου, οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση για την βιώσιμη ανάπτυξη.

Σας καλούμε να επιδείξετε πολιτική ηγετική στάση στους ακόλουθους τομείς:

- **Η μεταναστευτική πολιτική της Ε.Ε. και η έρευνα και διάσωση (SAR):** Σύμφωνα με τα στοιχεία του Διεθνούς Οργανισμού Υγείας και της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, από τον Ιανουάριο έως τον Οκτώβριο του 2018 σημειώθηκαν 1.783 θάνατοι μεταναστών στη Μεσόγειο, με μεγάλη αύξηση του ποσοστού θνησιμότητας από τον Ιούνιο. Είναι εκπληκτικό το γεγονός ότι, υπό αυτές τις συνθήκες, ορισμένοι Ευρωπαίοι ηγέτες ισχυρίστηκαν ότι ο μειωμένος αριθμός μεταναστών που φθάνουν δια θαλάσσης είναι "επιτυχία". Η έλλειψη ασφαλών και νομικών οδών προς την Ευρώπη εξακολουθεί να αναγκάζει τους ανθρώπους να πλεύσουν με εξαιρετικά επικίνδυνα σκάφη.

Η ποινικοποίηση των ΜΚΟ έρευνας και διάσωσης (SAR) και των επιχειρήσεών τους έχει καταστεί ένα σημαντικό φαινόμενο της συρρίκνωσης του χώρου της κοινωνίας των πολιτών στην Ε.Ε.. Στην Ιταλία, την Ελλάδα και τη Μάλτα, που πλήττονται από παράτυπες αφίξεις δια θαλάσσης στη Μεσόγειο, οι εθνικές αρχές άρχισαν να λαμβάνουν μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της κατάσχεσης πλοίων και της διεξαγωγής ποινικών ερευνών για την αντιμετώπιση ενεργειών από πλοία ΜΚΟ που διασώζουν τους μετανάστες στη θάλασσα.²

Καλούμε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να δεσμευτεί να λειτουργήσει σκάφη αναζήτησης και διάσωσης με μοναδικό σκοπό τη διάσωση ζωών και όχι για σκοπούς ελέγχου των συνόρων. Καλούμε επίσης τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι ΜΚΟ μπορούν να παρέχουν αυτή την ανθρωπιστική δράση χωρίς διακοπή και να μπορούν να λειτουργούν, σε ένα ασφαλές και ευνοϊκό περιβάλλον, να μετακινούν τους μετανάστες σε ένα ασφαλές μέρος σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη ναυτική νομοθεσία και τη Διακήρυξη του ΟΗΕ για τους **υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων**.³ Το καθήκον να σώζονται ζωές στη θάλασσα και ο σεβασμός στο το δικαίωμα στη ζωή έγκειται κυρίως στα κράτη μέλη της Ε.Ε., καθώς πρόκειται για διεθνείς υποχρεώσεις που δεν μπορούν να παρακάμπτονται υπό οποιεσδήποτε συνθήκες.

Οι ευρωπαϊκές αναπτυξιακές ΜΚΟ ανησυχούν ιδιαίτερα για την πρόταση για **ελεγχόμενα κέντρα και τις πλατφόρμες αποβίβασης**. Καθώς η πρόοδος της μεταρρύθμισης του Δουβλίνου δεν είναι μεγάλη, η συνέπεια της

² [Θεμελιώδη ζητήματα δικαιωμάτων](#) (FRA): ΜΚΟ πλοία που εμπλέκονται στην έρευνα και διάσωση στη Μεσόγειο και ποινικές έρευνες. Στην Ιταλία, ο Κώδικας Δεοντολογίας για τις ΜΚΟ που συμμετέχουν στις SARs απαγορεύει την είσοδο τους στα χωρικά ύδατα της Λιβύης και την παρεμπόδιση της Λιβυκής Ακτοφυλακής να συλλαμβάνει πλοία μεταναστών και να τα επιστρέφει στη Λιβύη. Στη χώρα αυτή, οι μετανάστες κρατούνται υπό κράτηση και υποτίθεται ότι υφίστανται συστηματικές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και καταχρήσεις, με ιδιαίτερα ευάλωτα παιδιά, γυναίκες και κορίτσια να υποβάλλονται σε βιασμό, δουλεία, πορνεία, γάμο παιδιών και άλλες μορφές σεξουαλικής βίας.

³ [Αήλωση σχετικά με τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων](#)

πρότασης για τις πλατφόρμες αποβίβασης δεν θα ξεπεράσει την πρόκληση της «κοινής ευθύνης» όσον αφορά τους πρόσφυγες και τους μετανάστες στην Ευρώπη. Ο κύριος στόχος αυτών των κέντρων και πλατφορμών θα είναι η διάκριση μεταξύ μεταναστών και προσφύγων. Οι διαδικασίες αναγνώρισης πρέπει πάντοτε να διασφαλίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, το σεβασμό της μη επαναπροώθησης και να λαμβάνουν υπόψη τους μεμονωμένους λόγους για την αναζήτηση ασύλου, όπως διώξεις λόγω θρησκείας, ταυτότητας φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού ή μειονότητας. **Ως εκ τούτου, καλούμε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να διασφαλίσει την ισότιμη κατανομή ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών της Ε.Ε. σε ολόκληρη την Ε.Ε. και να σεβαστεί τις νόμιμες ανάγκες των αιτούντων άσυλο και τα δικαιώματα των ατόμων που βρίσκονται σε ευπαθείς καταστάσεις να προστατεύονται.**

Προτρέπουμε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να δημιουργήσει ασφαλέστερες και νόμιμες διαδρομές μετανάστευσης, ιδίως για άτομα που δεν εντάσσονται στην ερμηνεία της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 και συνδεόμενα κριτήρια επανεγκατάστασης, όπως άτομα που προσπαθούν να ξεφύγουν από την πείνα, φυσικές ή κλιματικές καταστροφές ή οικονομικές κρίσεις. Αυτό είναι απαραίτητο για να διασφαλιστεί ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και να αποφευχθούν οι θάνατοι στα σύνορα. Στα πρόσφατα συμπεράσματα του Συμβουλίου⁴, το Συμβούλιο της Ε.Ε. επιβεβαίωσε ότι πρέπει να εφαρμοστεί μια συνολική προσέγγιση, αλλά αυτή η προσέγγιση εξακολουθεί να μην περιλαμβάνεται στην πολιτική πρακτική. Ειδικότερα, δεν έχει αναληφθεί δράση για να δημιουργηθούν περισσότερες νόμιμες δίοδοι.⁵

- **Συνεργασία με τρίτες χώρες**, ιδίως στην ευρωμεσογειακή περιοχή. Η ευθύνη για τη διάσωση ζωών στη θάλασσα ανήκει σε όλες τις κυβερνήσεις των παράκτιων χωρών, οι οποίες πρέπει να συντονίσουν τις προσπάθειές τους. Ωστόσο, ο συντονισμός αυτός δεν πρέπει να χρησιμοποιηθεί για να μειωθεί η ευθύνη και η λογοδοσία της Ε.Ε. έναντι των ατόμων που βρίσκονται σε ανάγκη. Ορισμένες από τις χώρες της Βόρειας Αφρικής, τις οποίες υποστηρίζει η Ε.Ε., αποτυγχάνουν να προστατεύσουν τα δικαιώματα των πολιτών τους, πόσο μάλλον εκείνα των προσφύγων και των

μεταναστών. **Η Ε.Ε. και τα κράτη μέλη της δεν πρέπει να επιδιώκουν συμφωνίες με τρίτες χώρες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε απάνθρωπη μεταχείριση των μεταναστών και των προσφύγων. Θα πρέπει να αναζητήσετε τρόπους βελτίωσης της λογοδοσίας, της δημοκρατίας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις χώρες αυτές.**

Καλούμε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να επενδύσει στη βελτίωση της προστασίας και του δημοκρατικού χώρου στην ευρωμεσογειακή περιοχή, αντί να ενισχύσει την υποστήριξη προς τις κυβερνήσεις που παραβιάζουν τις

⁴ 28 Ιουνίου 2018

⁵ Ασφαλείς και νομικές οδούς συμπεριλαμβάνονται επίσης στο τελικό [Παγκόσμιο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση](#) που θα υπογραφεί στο Μαρόκο τον Δεκέμβριο του 2018, βλέπε [σύνδεσμο](#) από την CONCORD.

συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα και θέτουν σε κίνδυνο τους πρόσφυγες, τους μετανάστες και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που τους υποστηρίζουν.

Τέλος, καλούμε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να διασφαλίσει ότι οι άνθρωποι που διασώθηκαν στη θάλασσα θα μεταφερθούν έπειτα στον πλησιέστερο ασφαλή λιμένα, όπως ορίζεται στη θαλάσσια νομοθεσία, και δεν θα επιστραφούν πίσω σε μη ασφαλείς χώρες.

Στην αναπτυξιακή συνεργασία της, η Ε.Ε. χρησιμοποίησε χρηματοδότηση με στόχο τη μείωση της μετανάστευσης. Θα θέλαμε να εκμεταλλευτούμε την ευκαιρία της συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για να υπενθυμίσουμε στα κράτη μέλη ότι η χρηματοδότηση που προορίζεται για την αναπτυξιακή συνεργασία με τρίτες χώρες δεν πρέπει να εκτραπεί προς τα μέτρα ελέγχου της μετανάστευσης και για τις πολιτικές επιστροφής. Αντίθετα, θα πρέπει να συνεχίσει να επιδιώκει τη μείωση της φτώχειας και να μην αφήσει κανέναν πίσω.

Η Ελληνική Πλατφόρμα για την Ανάπτυξη και η CONCORD Europe σας εύχονται θετικά αποτελέσματα σε αυτές τις κρίσιμες συζητήσεις.

Με εκτίμηση,

Johannes Trimmel
Πρόεδρος της CONCORD

Κωνσταντίνος Μαχαίρας
Πρόεδρος Δ.Σ.
Ελληνική Πλατφόρμα για την Ανάπτυξη

NATIONAL PLATFORMS						
						
						
						
	NETWORKS					
						
						
				ASSOCIATE MEMBERS		
						